

Holiadur Hawliau Tramwy

Dyddiad Cyflwyno: 2017-10-09

Awduron: Tîm Ymchwil a Dadansoddeg

Cynnwys

	Tudalen
Cyflwyniad	3
Methodoleg	5
Ymatebion i'r holiaduron	6
Eich defnydd o hawliau tramwy	7
Eich barn	16
Eich barn o hawliau tramwy	23

1. Cyflwyniad

Mae Cyngor Gwynedd ar y cyd ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn bwriadu adolygu'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy (CGHT).

Dogfen strategol yw'r CGHT i'w defnyddio gan Awdurdodau Lleol er mwyn cynllunio ar gyfer rheoli, datblygu a hyrwyddo eu rhwydwaith hawliau tramwy. Bydd y CGHT yn gosod fframwaith ar gyfer adnabod, blaenoriaethu a chynllunio ar gyfer gwelliannau i'w rhwydwaith hawliau tramwy a mynediad i gefn gwlad er budd cerddwyr, beicwyr, marchogwyr, unigolion sydd â phroblemau symudedd ac eraill.

Mae Hawliau Tramwy yn cynnwys llwybrau troed, marchogaeth a chilffyrdd (lonydd cul fel arfer, yn aml heb wyneb), ond nid ydynt yn cynnwys ffyrdd.

Fel rhan o'r adolygiad, roedd y gwasanaeth yn awyddus i gael barn trigolion i'w cynorthwyo i gynllunio ar gyfer sut y gallent wella a chynnal y rhwydwaith Hawliau Tramwy yng Ngwynedd. Bydd yr ymatebion i'r holiadur felly yn cael eu hystyried wrth adolygu'r CGHT.

Y System Gategoreiddio

Mae'r drefn hon o gategoreiddio hawliau tramwy wedi cael ei mabwysiadu gan Gyngor Gwynedd er mwyn helpu blaenoriaethu adnoddau tuag at gynnal y rhwydwaith hawliau tramwy. Mae mwyafrif o hawliau tramwy'r sir yn disgyn i un o bedwar categori. Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn rhoi blaenoriaeth i lwybrau yng nghategoriau 1 a 2 sef oddeutu 45% o'r rhwydwaith.

Categori 1

Mae'r mwyafrif o'r llwybrau hyn eisoes yn cael eu defnyddio'n helaeth ac yn ffurfio cysylltiadau o fewn trefi, pentrefi neu rhwng cyfleusterau trafniadaeth gyhoeddus, meysydd parcio ac atyniadau. Maent yn cynnwys:

- Llwybrau a theithiau sy'n cael eu hyrwyddo gan Gyngor Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol gan gynnwys y Llwybr Arfordir.
- Llwybrau sy'n cysylltu ardaloedd trefnol neu llwybrau o fewn ardaloedd trefol.
- Y rhwydwaith Lonydd Glas a llwybrau sydd â photensial uchel i'w datblygu i fod yn llwybrau "Teithio Llesol".

Categori 2

Llwybrau poblogaidd a ddefnyddir yn bennaf er pleser gan gynnwys llwybrau o amgylch cymunedau, teithiau cylch neu fynediad i dir agored neu draethau. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Llwybrau sy'n cael eu hyrwyddo gan Gyngor Gwynedd, y Parc Cenedlaethol a mudiadau cymunedol gan gynnwys y Cynghorau Cymuned.
- Llwybrau sy'n llai tebygol o fod yn addas ar gyfer eu datblygu i fod yn llwybrau "Teithio Llesol".

Categori 3

Llwybrau nad ydynt yn cael eu defnyddio'n aml yw'r rhain, ond sydd er hynny yn ffurfio cysylltiadau rhwng llwybrau yng nghategoriâu 1 a 2. Maent yn llwybrau sydd a'r potensial i'w defnyddio i annog cerdded rhwng cymunedau neud i ffurfio rhan o daith y gellir ei hyrwyddo yn y dyfodol.

Categori 4

Llwybrau heb unrhyw ddefnydd na photensial amlwg lle ceir dewis amgen cyfagos o lwybrau mewn categorïau uwch. Fel arfer nid oes iddynt fawr ddim potensial i greu cysylltiadau defnyddiol nac i ffurfio rhan o daith i'w hyrwyddo. Maent hefyd yn cynnwys llwybrau sydd ag amheuaeth ynglŷn â'u statws a hynny'n annhebygol o gael ei ddatrys.

Mae'r holiadur yn rhan o'r gwaith rhagbaratoi ar gyfer adolygiad Cynllun Gwella Hawliau Tramwy, sy'n ofynnol i'r Cyngor ei baratoi yn unol â Deddf Cefn Gwlad a Mynediad 2000. Bydd yr holiadur yma yn cynorthwyo i greu darlun o anghenion mynediad trigolion Gwynedd er mwyn gallu cynllunio sut i wella a chynnal y rhwydwaith Hawliau Tramwy yng Ngwynedd. Mae'r adroddiad hwn yn dadansoddi canlyniadau'r holiadur.

2. Methodoleg

Er mwyn canfod barn trigolion Gwynedd ar anghenion mynediad er mwyn gallu bwydo i mewn i'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy, defnyddiwyd holiadur fel dull casglu gwybodaeth.

Mae'r holiadur yma yn seiliedig ar arolwg hamdden awer agored Cymru gan Cyfoeth Naturiol Cymru.

Agorwyd y cyfnod ymateb i'r holiadur ar yr 10fed o Orffennaf hyd at 1af o Fedi 2017.

Fe osodwyd holiadur digidol ar dudalen 'Dweud eich dweud', sef safle ymgynghoriadau ar wefan y Cyngor, er mwyn casglu barn y cyhoedd cyffredinol.

Darparwyd copïau papur o'r holiadur ym mhob un o Siopau Gwynedd, ynghyd a'r llyfrgelloedd a chanolfannau hamdden ar draws y sir yn ogystal.

Cafodd yr ymgynghoriad ei hyrwyddo trwy'r dudalen 'Dweud eich dweud', a hefyd trwy gyfryngau cymdeithasol y Cyngor, sef Facebook a Thrydar. Roedd yr holiadur hefyd yn cael ei hybu gan Parc Cenedlaethol Eryri.

Derbyniwyd ymatebion drwy'r post a drwy holiaduron ar-lein.

3. Ymatebion i'r holiaduron

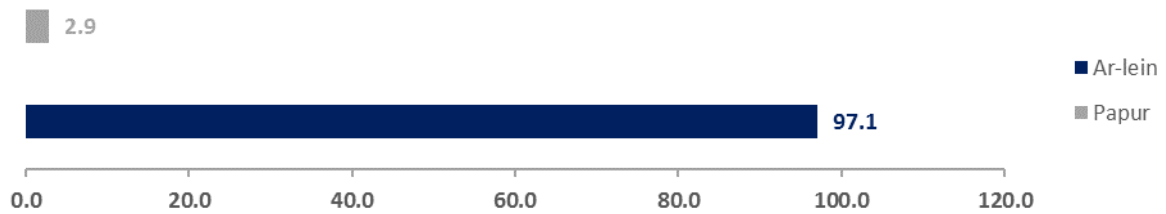
Bydd y rhan yma o'r adroddiad yn dadansoddi ymatebion i'r holiaduron.

3.01 Sut derbyniwyd ymatebion?

Derbyniwyd cyfanswm o 1,386 o ymatebion dilys i'r holiadur.

Dengys yn *Graff001* rhaniad ffurf ateb yr holiaduron. Gwelir fod y nifer helaeth, sef 97.1% (Nifer=1,346) o'r ymatebion wedi cael eu llenwi ar-lein. Tra bod niferoedd ateb papur, 2.9% (N=40) yn isel iawn o gymharu.

Graff001

Eich defnydd o Hawliau Tramwy

3.02 Cwestiwn 1. Pa mor aml ydych chi'n defnyddio hawliau tramwy ar gyfer rhai o'r gweithgareddau isod?

Gweler o'r tabl isod mai'r fath o weithgaredd fwyaf poblogaidd i'w wneud ar gyfer defnyddio hawliau tramwy yw cerdded - gyda bron i hanner (43.6%) o'r ymatebwyr yn nodi eu bod yn cerdded bob dydd, a bron i un o bob pump (18.0%) yn nodi eu bod yn cerdded dwywaith yr wythnos. Yr ail weithgaredd fwyaf poblogaidd yw beicio - ond mae pobl yn gwneud hyn yn llai aml na cherdded (ychydig dros 25% yn ei wneud o leiaf un waith yr wythnos). Mae niferoedd sydd yn marchogaeth yn isel iawn i gymharu, bron i 15% yn ei wneud o leiaf un waith yr wythnos.

Tabl001

	Bob dydd	Dwywaith yr wythnos	Wythnosol	Misol	Weithiau	Byth	Dim ateb
Cerdded	43.6%	18.0%	18.2%	6.8%	6.9%	2.0%	4.5%
Beicio	5.3%	9.7%	11.5%	9.7%	16.2%	18.0%	29.6%
Marchogaeth	6.3%	4.2%	4.3%	0.8%	4.6%	43.7%	36.1%
Ceffyl a throl	0.6%	0.2%	0.6%	0.5%	2.0%	50.6%	45.4%
Arall	2.4%	2.5%	2.1%	0.8%	2.3%	38.5%	51.4%

3.03 Cwestiwn 2. Os arall, nodwch pa weithgaredd?

Rhai gweithgareddau oedd yn cael eu nodi ar wahân i'r uchod oedd rhedeg, caiacio / canwio a dreifio.

3.04 Cwestiwn 3. Os ydych wedi nodi 'Byth' ar gyfer unrhyw un o'r uchod, beth yw eich prif reswm / resymau dros beidio defnyddio Hawliau Tramwy?

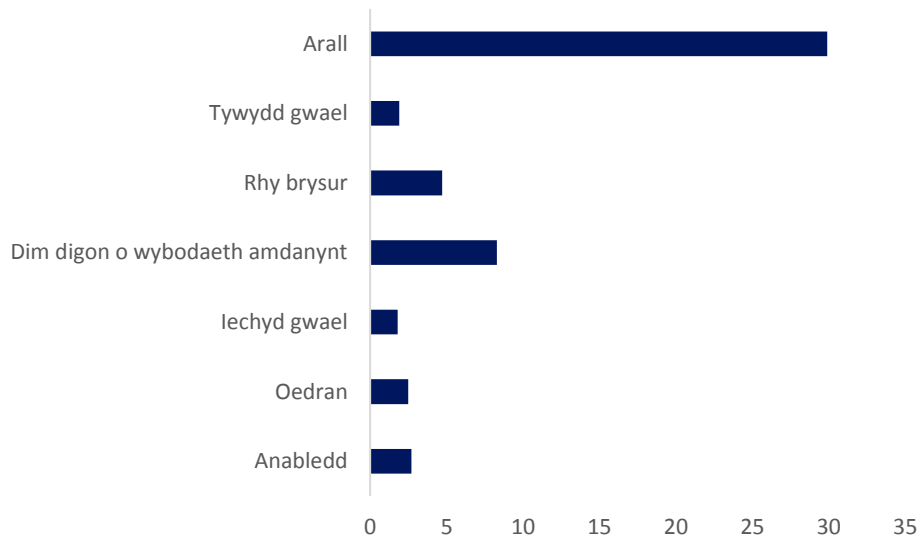
Gweler o'r tabl isod mai'r rheswm mae'r rhan fwyaf o bobl yn ei rhoi am beidio ag defnyddio hawliau tramwy yw bod ddim digon o wybodaeth amdanynt (8.3%, N=115). Gweler yr holl ymatebion yn *Nhabl002*.

Tabl002

	Nifer	Canran
Anabledd	37	2.7
Oedran	34	2.5
Iechyd gwael	25	1.8
Dim digon o wybodaeth amdanynt	115	8.3
Rhy brysur	65	4.7

Tywydd gwael	26	1.9
Arall	415	29.9
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>		

I'r rhai a nododd 'Arall', sef 29.9% (N=415) y rheswm a roddwyd oedd eu bod ddim yn berchen ar un ai ceffyl a throl neu feic.

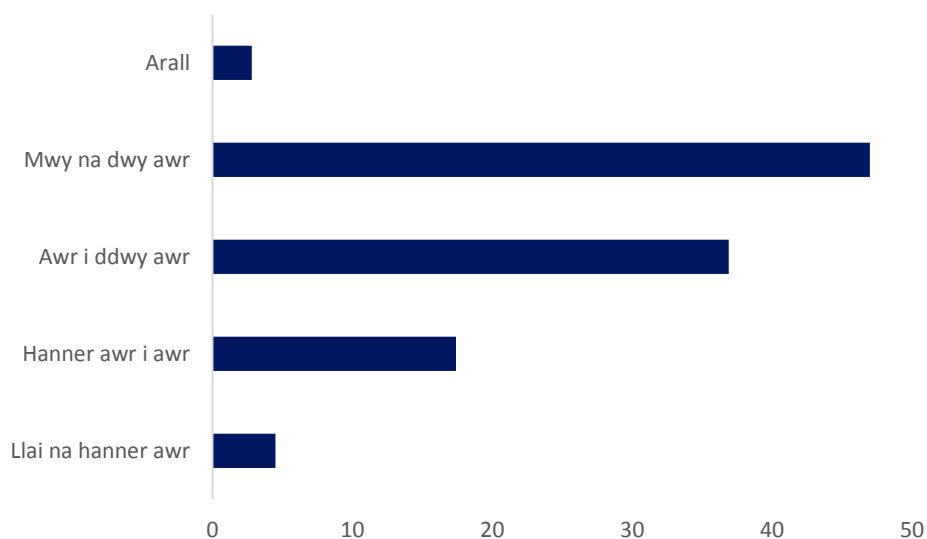
3.05 Cwestiwn 4. Faint o amser ydych chi'n treulio yn gwneud y gweithgareddau yma ar un tro?

Yr ateb fwyaf cyffredin i'r cwestiwn yma oedd 'mwy na dwy awr' gyda bron i hanner (47.0%, N= 652) o'r ymatebwyr yn nodi hyn. Roedd ychydig dros draean o'r ymatebwyr (36.9%, N=512) yn nodi eu bod yn gwneud y gweithgareddau am awr i ddwy awr, gyda bron i un o bob pump o'r ymatebwyr (17.4%, N=241) yn nodi eu bod yn gwneud y gweithgareddau am hanner awr i awr.

Tabl003

	Nifer	Canran
Llai na hanner awr	62	4.5
Hanner awr i awr	241	17.4
Awr i ddwy awr	512	36.9
Mwy na dwy awr	652	47.0
Arall	39	2.8
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>		

O'r rhai oedd wedi nodi 'arall' roedd yr atebion yn amrywio o nodi eu bod yn gwneud gweithgareddau trwy'r dydd i nodi bod yr amseroedd mae nhw'n gwneud gweithgareddau yn amrywio gan ddibynnu ar y gweithgaredd a'r sefyllfa.

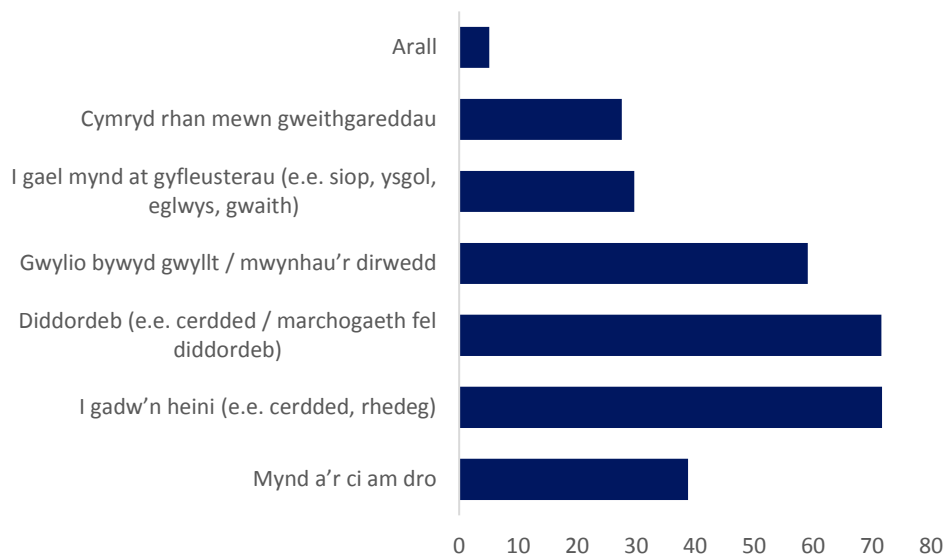
3.06 Cwestiwn 5. Beth yw eich prif resymau am ddefnyddio Hawl Tramwy?

Gweler fod bron i dri chwarter o'r ymatebwyr yn defnyddio hawliau tramwy i gadw'n heini (71.7%, N=994) ac oherwydd diddordeb (71.6%, N=993). Mae nifer fawr hefyd yn eu defnyddio ar gyfer gwyllo bywyd gwyllt / mwynhau'r dirwedd (59.1%, N=819).

Tabl004

	Nifer	Canran
Mynd a'r ci am dro	538	38.8
I gadw'n heini (e.e. cerdded, rhedeg)	994	71.7
Diddordeb (e.e. cerdded / marchogaeth fel diddordeb)	993	71.6
Gwyllo bywyd gwyllt / mwynhau'r dirwedd	819	59.1
I gael mynd at gyfleusterau (e.e. siop, ysgol, eglwys, gwaith)	412	29.7
Cymryd rhan mewn gweithgareddau	382	27.6
Arall	71	5.1
Cyfanswm		
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>		

O'r rhai oedd yn nodi 'arall', roedd rhesymau yn cynnwys pethau fel gweithio / mynd i'r gwaith a chael i ffwrdd o lonydd.

3.07 Cwestiwn 6. Pa rai o'r dulliau yma o fynd i gefn gwlad ydy'r gorau gennyh chi?

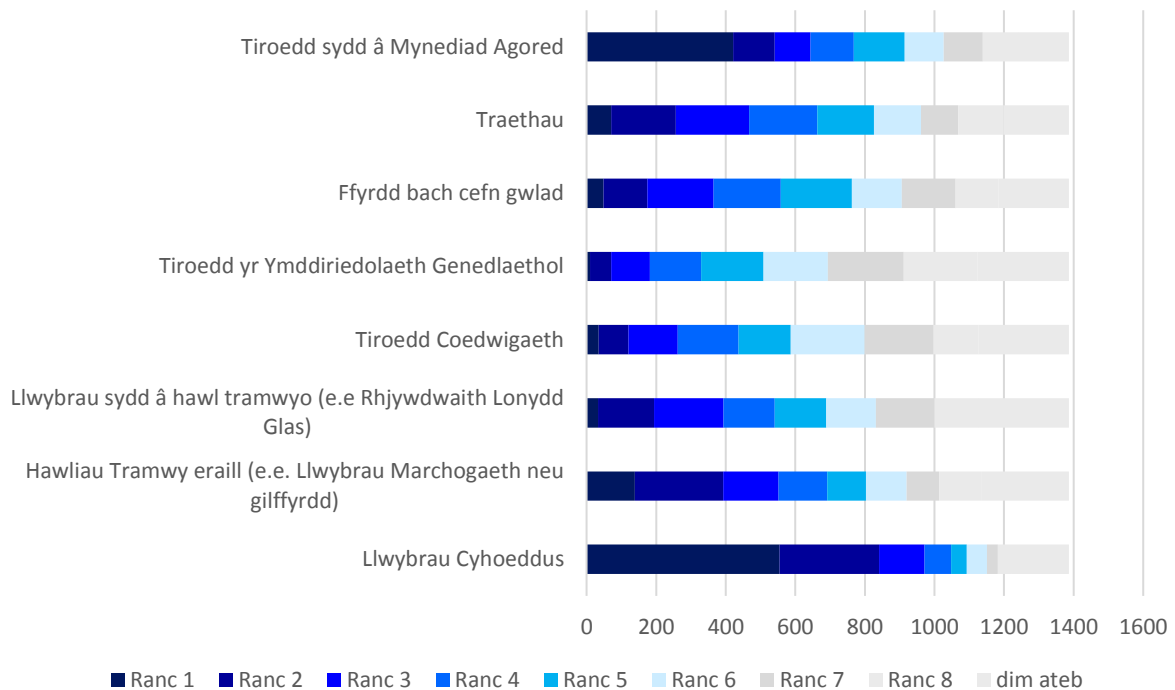
Roedd y cwestiwn yma yn gofyn i ymatebwyr rancio'r dulliau o 1 i 8. Gweler mai'r dulliau sydd yn cael eu rancio yn uchaf yw llwybrau cyhoeddus a thiroedd sydd â mynediad agored. Tra'r rhai sy'n rancio yn isaf yw tiroedd yr ymddiriedolaeth genedlaethol, traethau a thiroedd coedwigaeth.

Tabl005

	Ranc 1	Ranc 2	Ranc 3	Ranc 4	Ranc 5	Ranc 6	Ranc 7	Ranc 8
Llwybrau Cyhoeddus	555 (40.0)	286 (20.6)	130 (9.4)	77 (5.6)	45 (3.2)	58 (4.2)	31 (2.2)	41 (3.0)
Hawliau Tramwy eraill (e.e. Llwybrau Marchogaeth neu gilffyrdd)	139 (10.0)	254 (18.3)	159 (11.5)	140 (10.1)	111 (8.0)	117 (8.4)	94 (6.8)	122 (8.8)
Llwybrau sydd â hawl tramwyo (e.e. Rhwydwaith Lonydd Glas)	33 (2.4)	161 (11.6)	200 (14.4)	147 (10.6)	148 (10.7)	143 (10.3)	168 (12.1)	128 (9.2)
Tiroedd Coedwigaeth	35 (2.5)	85 (6.1)	142 (10.2)	175 (12.6)	150 (10.8)	212 (15.3)	198 (14.3)	129 (9.3)
Tiroedd yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol	10 (0.7)	61 (4.4)	111 (8.0)	147 (10.6)	180 (13.0)	185 (13.3)	218 (15.7)	212 (15.3)
Ffyrdd bach cefn gwlad	49 (3.5)	126 (9.1)	190 (13.7)	193 (13.9)	205 (14.8)	143 (10.3)	155 (11.2)	123 (8.9)

Traethau	71 (5.1)	186 (13.4)	210 (15.2)	196 (14.1)	163 (11.8)	135 (9.7)	107 (7.7)	131 (9.5)
Tiroedd sydd â Mynediad Agored	421 (30.4)	120 (8.7)	103 (7.4)	124 (8.9)	146 (10.5)	113 (8.2)	112 (8.1)	104 (7.5)
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn cwestiwn aml-ddewis</i>								

Graff004

3.08 Cwestiwn 7. Os ydych yn ddefnyddiwr Hawliau Tramwy, pa rai o'r canlynol fydddech yn mynd efo chi / defnyddio?

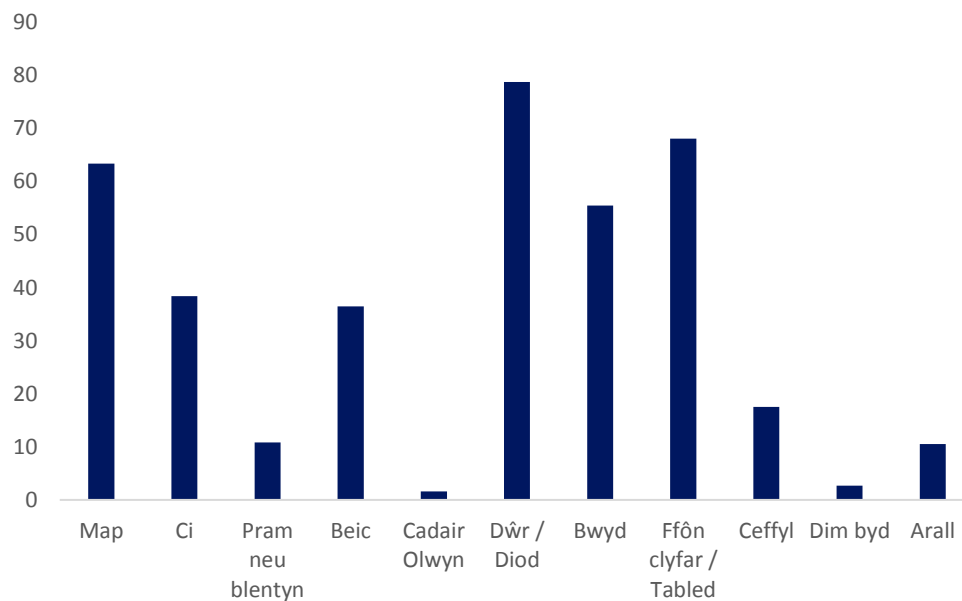
Gweler o'r tabl isod mai'r pethau roedd pobl yn fwyaf tebygol o fynd efo nhw pan yn defnyddio hawliau tramwy oedd dwr/diod (78.8%, N=1,092), ffon clyfar neu tabled (68.1%, N=944) a map (63.4%, N=879). Nododdd nifer bychan y buasen yn mynd a cadair olwyn (1.6%, N=22). Roedd rhai o'r atebion 'arall' yn cynnwys dillad addas, ysbïenddrych a cwmpawd.

Tabl006

	Nifer	Canran
Map	879	63.4
Ci	532	38.4
Pram neu blentyn	149	10.8
Beic	506	36.5
Cadair Olwyn	22	1.6

Dŵr / Diod	1092	78.8
Bwyd	769	55.5
Ffôn clyfar / Tabled	944	68.1
Ceffyl	242	17.5
Dim byd	38	2.7
Arall	146	10.5
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>		

Graff005

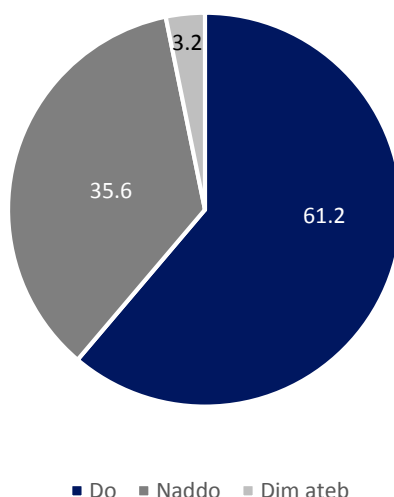
3.09 Cwestiwn 8. Ydych chi wedi dod ar draws unrhyw broblemau wrth ddefnyddio hawliau tramwy yng Ngwynedd?

Mae dros hanner (61.2%, N=848) yr ymatebwyr wedi dod ar draws unrhyw broblemau wrth ddefnyddio hawliau tramwy yng Ngwynedd.

Tabl007

	Nifer	Canran
Do	848	61.2
Naddo	493	35.6
Dim ateb	45	3.2
Cyfanswm	1386	100%

Graff006

3.10 Cwestiwn 9. Ydych chi wedi dod ar draws y problemau isod wrth ddefnyddio hawliau tramwy yng Ngwynedd?

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Do' yn gwestiwn 8 i ateb y cwestiwn yma.

Y rhesymau a nodwyd gyda'r canran uchaf yn nodi eu bod yn broblemau difrifol, sef sgôr rhif 5, oedd llwybr wedi ei rwystro'n fwiadol (36.6%, N=261), diffyg arwyddion neu arwyddion camarweiniol (29.3%, N=216), a gordyfiant / coed wedi disgyn (28.0%, N=215).

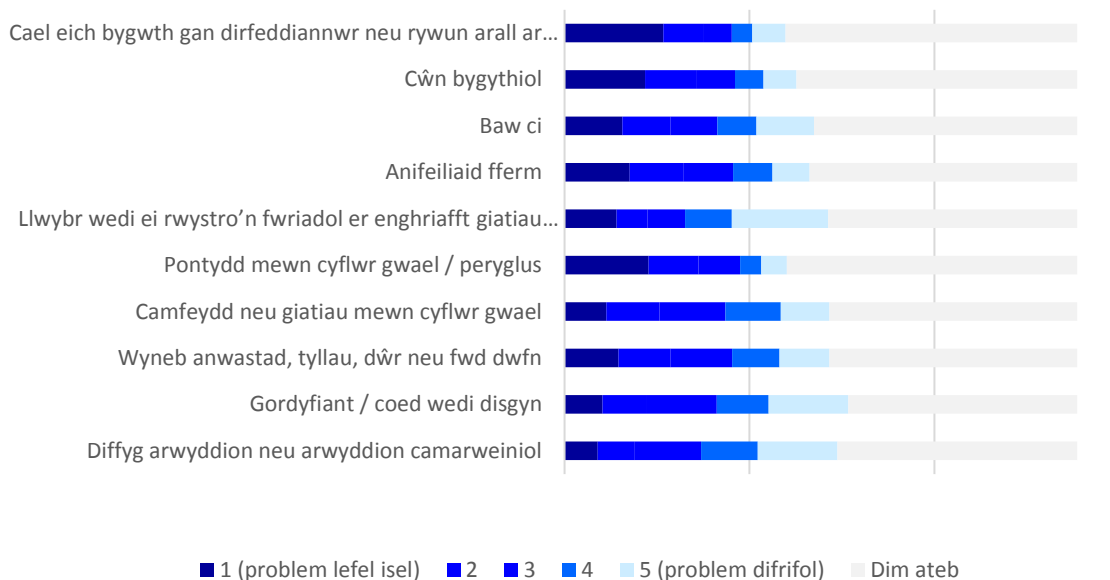
Y rhai a oedd yn broblem lefel isel i'r ymatebwyr oedd cael eu bygwth gan dirfeddianwyr neu rywun arall ar y llwybr (44.6%, N=267), pontydd mewn cyflwr gwael/perylus (37.8%, N=227), a cwn bygythiol (34.8%, N=218).

Tabl008

	1 (problem lefel isel)	2	3	4	5 (problem ddifrifol)
Diffyg arwyddion neu arwyddion camarweiniol	90 (12.2%)	98 (13.3%)	181 (24.5%)	153 (20.7%)	216 (29.3%)
Gordyfiant / coed wedi disgyn	103 (13.4%)	117 (15.3%)	192 (25.0%)	140 (18.3%)	215 (28.0%)
Wyneb anwastad, tyllau, dŵr neu fwd dwfn	146 (20.4%)	141 (19.7%)	166 (23.2%)	128 (17.9%)	135 (18.9%)

Camfeydd neu giatau mewn cyflwr gwael	113 (15.8%)	144 (20.1%)	178 (24.9%)	150 (20.9%)	131 (18.3%)
Pontydd mewn cyflwr gwael / peryglus	227 (37.8%)	135 (22.5%)	113 (18.8%)	57 (9.5%)	69 (11.5%)
Llwybr wedi ei rwystro'n fwriadol er enghraifft giatau wedi eu cloi neu ffens ar draws y llwybr	141 (19.8%)	84 (11.8%)	101 (14.2%)	126 (17.7%)	261 (36.6%)
Anifeiliaid fferm	176 (26.5%)	146 (22.0%)	134 (20.2%)	106 (16.0%)	101 (15.2%)
Baw ci	156 (23.1%)	131 (19.4%)	126 (18.7%)	106 (15.7%)	156 (23.1%)
Cŵn bygythiol	218 (34.8%)	140 (22.3%)	103 (16.4%)	77 (12.3%)	89 (14.2%)
Cael eich bygwth gan dirfeddiannwr neu rywun arall ar y llwybr	267 (44.6%)	110 (18.4%)	75 (12.5%)	56 (9.4%)	90 (15.1%)

Graff007

3.11 Cwestiwn 10. Nodwch isod os oes gennych unrhyw sylwadau pellach ar y problemau rydych chi wedi dod ar eu traws wrth ddefnyddio hawliau tramwy.

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Do' yn gwestiwn 8 i ateb y cwestiwn yma.

Rhai o'r materion oedd yn codi oedd bod llwybrau wedi cael eu blocio / cau, gordyfiant ar lwybrau, diffyg mynediad i gadair olwyn, diffyg arwyddion / llwybr ddim yn glir, sbwriel.

Eich barn

3.12 Cwestiwn 11. Pa fath o lwybr sydd fwyaf pwysig i chi?

Nodwch eu pwysigrwydd o 1 i 5, ble mae '1' yn gyfystyr ac eich dewis pwysicaf a '5' yn gyfystyr a'ch dewis lleiaf pwysig.

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Do' yn gwestiwn 8 i ateb y cwestiwn yma.

Gweler o'r tabl isod mai'r math o lwybrau sydd yn fwyaf pwysig i'r ymatebwyr oedd llwybrau cylchdaith (43.5% (N=311) a thaith leol yn fy ardal (42.0%, N=303). Y math o lwybrau oedd lleiaf pwysig i bobl oedd llwybrau o un lle i'r llall (24.7%, N= 169) a theithiau pellter hir (16.6%, N=113).

Tabl009

	1	2	3	4	5
Teithiau pellter hir	178 (26.1%)	112 (16.4%)	152 (22.3%)	126 (18.5%)	113 (16.6%)
Llwybrau o un lle i'r llall (A i B)	169 (24.7%)	129 (18.9%)	173 (25.3%)	108 (15.8%)	104 (15.2%)
Llwybrau Cylchdaith	311 (43.5%)	106 (14.8%)	93 (13.0%)	75 (10.5%)	130 (18.2%)
Teithiau thema neu deithiau o daflen	120 (18.8%)	118 (18.5%)	166 (26.0%)	125 (19.6%)	110 (17.2%)
Taith leol yn fy ardal	303 (42.0%)	116 (16.1%)	88 (12.2%)	64 (8.9%)	150 (20.8%)
Llwybrau hygyrch	238 (35.2%)	99 (14.6%)	120 (17.7%)	67 (9.9%)	153 (22.6%)

3.13 Cwestiwn 12. Sut fydddech yn cyrraedd y llwybr cerdded?

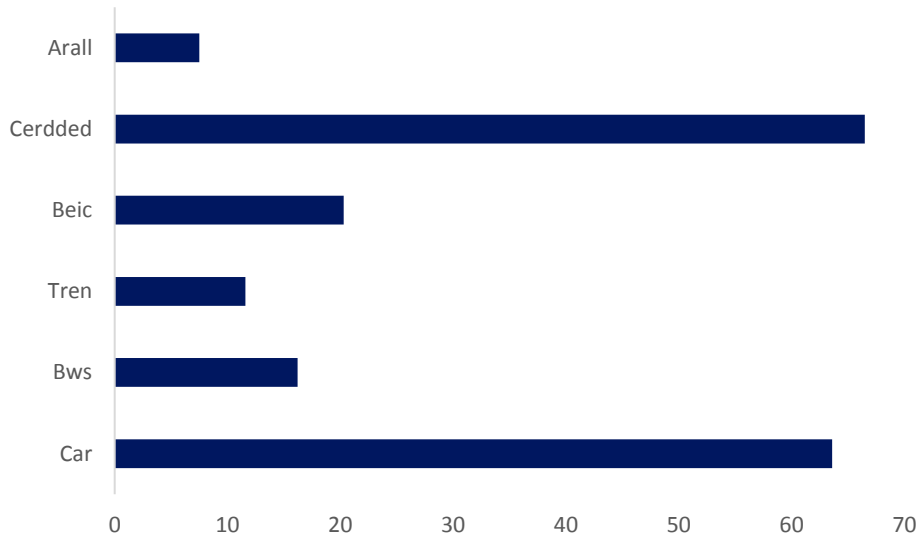
Gweler fod y rhan fwyaf o ymatebwyr yn cyrraedd y llwybr cerdded un ai drwy gerdded (66.5%, N= 922), neu drwy ddefnyddio car (63.6%, N=881).

Tabl010

	Nifer	Canran
Car	881	63.6
Bws	225	16.2
Trên	161	11.6
Beic	281	20.3
Cerdded	922	66.5

Arall	104	7.5
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>		

Graff008

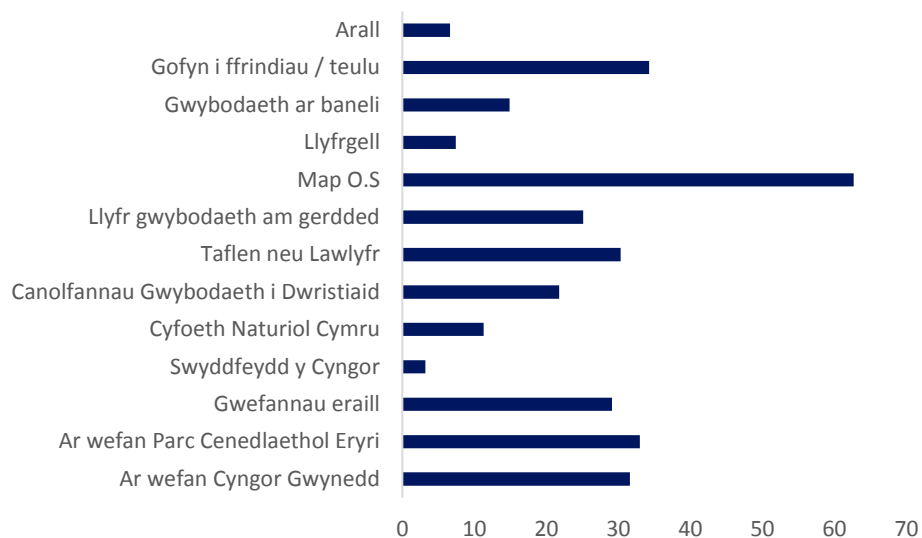

3.14 Cwestiwn 13. Ble fydddech chi yn chwilio am wybodaeth am Hawliau Tramwy?

Nododd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr y buasant yn chwilio am wybodaeth am hawliau tramwy ar fap OS (62.7%, N=869). Rhai o'r atebion fwyaf cyffredin eraill oedd gofyn i ffrindiau / teulu (34.3%, N=476), ar wefan Parc Cenedlaethol Eryri (33.0%, N=457), ac ar wefan Cyngor Gwynedd (31.6%, N=438).

Tabl011

	Nifer	Canran
Ar wefan Cyngor Gwynedd	438	31.6
Ar wefan Parc Cenedlaethol Eryri	457	33.0
Gwefannau eraill	404	29.1
Swyddfeydd y Cyngor	44	3.2
Cyfoeth Naturiol Cymru	157	11.3
Canolfannau Gwybodaeth i Dwristiaid	302	21.8
Taflen neu Lawlyfr	420	30.3
Llyfr gwybodaeth am gerdded	348	25.1
Map O.S	869	62.7
Llyfrgell	102	7.4
Gwybodaeth ar baneli	207	14.9
Gofyn i ffrindiau / teulu	476	34.3
Arall	91	6.6
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>		

3.15 Cwestiwn 14. Pa wybodaeth am Hawliau Tramwy sydd bwysicaf gennyh chi?

Y wybodaeth am hawliau tramwy sydd yn bwysicaf gan yr ymatebwyr yw gwybodaeth gyffredinol am lwybrau cyhoeddus, defnydd ohonynt a chefn gwlad gyffredinol (17.5%, N=243). Mae nifer uchel hefyd yn rancio union leoliadau dechrau llwybrau yn bwysig (16.6%, N=230). Doedd dim llawer o wahaniaethau yn y categorïau eraill, heblaw bod nifer wedi rancio hawliau cyfreithiol penodol yn llai pwysig (18.5%, N=256).

Tabl012

	Ranc 1	Ranc 2	Ranc 3	Ranc 4	Ranc 5	Ranc 6	Ranc 7	Ranc 8	Ranc 9	Ranc 10
Gwybodaeth gyffredinol am lwybrau cyhoeddus, defnydd ohonynt a chefn gwlad yn gyffredinol	243 (17.5%)	157 (11.3%)	96 (6.9%)	90 (6.5%)	83 (6.0%)	73 (5.3%)	69 (5.0%)	50 (3.6%)	67 (4.8%)	64 (4.6%)
Hawliau cyfreithiol penodol	66 (4.8%)	96 (6.9%)	49 (3.5%)	55 (4.0%)	52 (3.8%)	63 (4.5%)	75 (5.4%)	81 (5.8%)	107 (7.7%)	256 (18.5%)

Union leoliadau dechrau llwybrau	230 (16.6%)	212 (15.3%)	147 (10.6%)	126 (9.1%)	80 (5.8%)	78 (5.6%)	44 (3.2%)	39 (2.8%)	29 (2.1%)	17 (1.2%)
Teithiau o leoliad penodol a'u pellter	81 (5.8%)	151 (10.9%)	166 (12.0%)	131 (9.5%)	145 (10.5%)	98 (7.1%)	78 (5.6%)	53 (3.8%)	49 (3.5%)	16 (1.2%)
Llwybrau wedi eu marcio â phaneli	65 (4.7%)	118 (8.5%)	128 (9.2%)	118 (8.5%)	127 (9.2%)	125 (9.0%)	94 (6.8%)	78 (5.6%)	71 (5.1%)	30 (2.2%)
Pamffledi am lwybrau	25 (1.8%)	56 (4.0%)	94 (6.8%)	116 (8.4%)	106 (7.6%)	119 (8.6%)	117 (8.4%)	129 (9.3%)	109 (7.9%)	59 (4.3%)
Addasrwyd d llwybr ar gyfer gwahanol anghenion	77 (5.6%)	90 (6.5%)	103 (7.4%)	76 (5.5%)	78 (5.6%)	96 (6.9%)	127 (9.2%)	115 (8.3%)	117 (8.4%)	67 (4.8%)
Niferoedd a mathau o giatau a chamfeydd	17 (1.2%)	49 (3.5%)	70 (5.1%)	79 (5.7%)	65 (4.7%)	80 (5.8%)	99 (7.1%)	161 (11.6%)	167 (12.0%)	117 (8.4%)
Trafnidiaeth a mynediad at lwybrau	39 (2.8%)	95 (6.9%)	106 (7.6%)	108 (7.8%)	125 (9.0%)	108 (7.8%)	111 (8.0%)	100 (7.2%)	80 (5.8%)	72 (5.2%)
Cyfleusterau ger llaw (toiledau, meysydd parcio, lluniaeth)	312 (22.5%)	64 (4.6%)	82 (5.9%)	84 (6.1%)	89 (6.4%)	82 (5.9%)	86 (6.2%)	78 (5.6%)	80 (5.8%)	91 (6.6%)
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn aml-ddewis</i>										

3.16 Cwestiwn 15. Ydych yn credu fod y rhwydwaith hawliau tramwy presennol yn addas ac yn cwrdd â gofynion y mwyafrif o ddefnyddiwr?

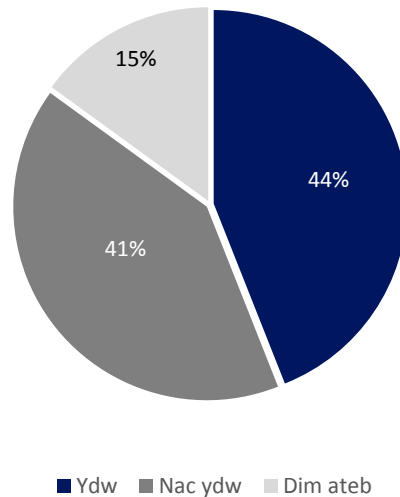
Roedd yr atebion yma yn eithaf cyfartal, gyda canran ychydig yn uwch, 44.0% (N=610) yn nodi bod hawliau tramwy presennol yn addas, ac 41.0% (N=568) yn nodi eu bod ddim yn meddwl eu bod yn addas.

Tabl013

	Nifer	Canran
--	-------	--------

Ydw	610	44.0
Nac ydw	568	41.0
Dim ateb	208	15.0
Cyfanswm	1386	100%

Graff010

3.17 Cwestiwn 16. Beth ydych yn credu yw'r prif gamau dylid eu cymryd i wella'r rhwydwaith?

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Nacydw' yn cwestiwn 15 i ateb y cwestiwn yma.

Roedd canran uwch yn cytuno gyda'r sylwadau y dylid dynodi rhagor o dir yn dir agored, ac y dylid newid deddfwriaeth i'w gwneud yn haws i Awdurdodau Lleol greu, diddymu neu wyro hawliau tramwy. Roedd canran uwch o'r ymatebwyr yn anghytuno'n gryf gyda'r datganiad fod yna ormod o lwybrau, nid oes defnydd o'r mwyafrif ohonynt dylid canolbwyntio ar y llwybrau poblogaidd (16.6%, N=230).

Tabl014

	Cytuno'n llwyr	Syniad da ond dim yn flaenoriaeth uchel	Dim barn arbennig	Anghytuno, ddim yn flaenoriaeth	Anghytuno'n gryf
Mae yna ormod o lwybrau, nid oes defnydd	39 (2.8%)	57 (4.1%)	80 (5.8%)	109 (7.9%)	230 (16.6%)

o'r mwyafrif ohonynt dylid canolbwyntio ar y llwybrau poblogaidd					
Mae angen rhagor o lwybrau beic	237 (17.1%)	115 (8.3%)	88 (6.3%)	37 (2.7%)	50 (3.6%)
Mae angen rhagor o lwybrau marchogaeth	204 (14.7%)	60 (4.3%)	158 (11.4%)	61 (4.4%)	52 (3.8%)
Mae angen rhagor o lwybrau sy'n addas ar gyfer cadeiriau olwyn	174 (12.6%)	137 (9.9%)	174 (12.6%)	15 (1.1%)	15 (1.1%)
Dylid caniatáu beicwyr a cheffylau ar y mwyafrif o lwybrau troed	253 (18.3%)	75 (5.4%)	48 (3.5%)	73 (5.3%)	93 (6.7%)
Dylid newid y ddeddfwriaeth i'w gwneud yn haws i Awdurdodau Lleol greu, diddymu neu wro hawliau tramwy er enghraifft i symud llwybr i ffwrdd o fuarth fferm neu i greu rhan newydd o'r Llwybr Arfordir.	260 (18.8%)	133 (9.6%)	64 (4.6%)	32 (2.3%)	51 (3.7%)
Dylid dynodi rhagor o dir yn dir agored	315 (22.7%)	112 (8.1%)	65 (4.7%)	26 (1.9%)	23 (1.7%)
Dylai twristiaid a busnesau twristiaeth gyfrannu tuag at gynnal	184 (13.3%)	152 (11.0%)	105 (7.6%)	41 (3.0%)	54 (3.9%)

hawliau tramwy					
----------------	--	--	--	--	--

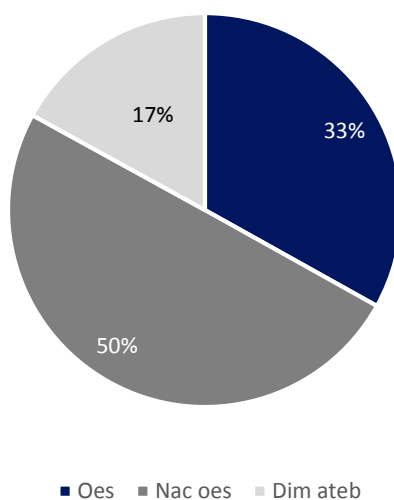
3.18 Cwestiwn 17. Oes yna ardaloedd penodol neu leoliadau ble mae angen rhagor o lwybrau neu newid statws llwybr i ganiatáu aml ddefnydd?

Nododd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr nad oes yna ardaloedd penodol neu leoliadau ble mae angen rhagor o lwybrau neu newid statws llwybr i ganiatáu am ddefnydd (49.9%, N=692).

Tabl015

	Nifer	Canran
Oes	459	33.1
Nac oes	692	49.9
Dim ateb	235	17.0
Cyfanswm	1386	100%

Graff011

3.19 Cwestiwn 18. Rhowch ddisgrifiad byr ac eglurwch bydd i ddefnyddwyr.

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Oes' yn gwestiwn 17 i ateb y cwestiwn yma.

Y math o themâu oedd yn codi yn yr ymatebion i'r cwestiwn yma oedd cael mwy o lwybrau amldefnydd a mwy o lwybrau marchogaeth a beicio, gyda llawer o ymatebwyr yn rhoi enghreifftiau penodol o ble all llwybrau newydd gael eu creu neu newid llwybrau sy'n bodoli yn barod.

Eich barn o Hawliau Tramwy

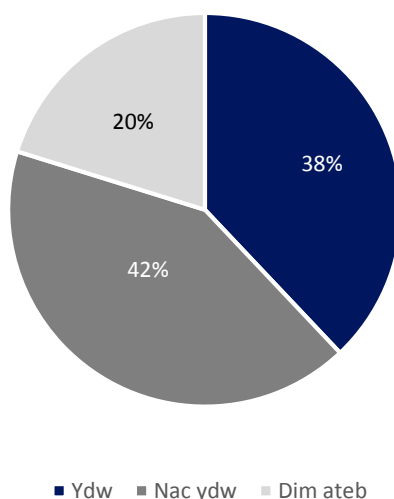
3.20 Cwestiwn 19. Ydych chi'n gwybod beth yw 'Map Diffiniol'?

Gweler fod y rhan fwyaf o'r ymatebwyr ddim yn gwybod beth yr 'map diffiniol' (41.8%, N=580).

Tabl016

	Nifer	Canran
Ydw	526	38.0
Nac ydw	580	41.8
Dim ateb	280	20.2
Cyfanswm	1386	100%

Graff012

3.21 Cwestiwn 20. Ydych chi erioed wedi edrych ar Fap Diffiniol Gwynedd?

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Ydw' yn gwestiwn 19 i ateb y cwestiwn yma.

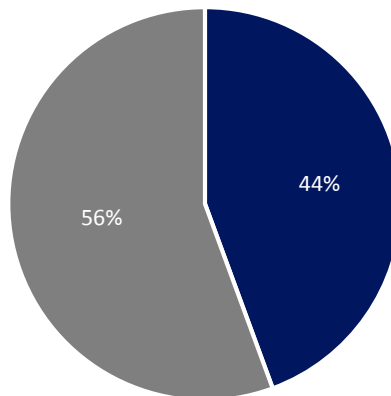
O'r rhai a oedd yn gwybod beth yw map diffiniol, roedd 44.4% (N=232) ohonynt wedi edrych ar fap diffiniol Gwynedd.

Tabl017

	Nifer	Canran
Do	232	44.4
Naddo	291	55.6

Cyfanswm	523	100%
-----------------	-----	------

Graff013

■ Do ■ Naddo

3.22 Cwestiwn 21. Gawsoch chi ateb boddhaol wrth edrych arno?

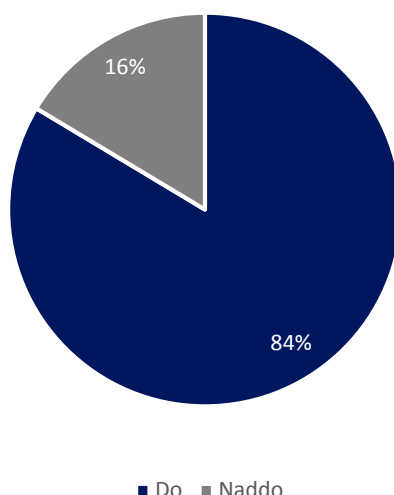
Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Ydw' yn gwestiwn 19 ac 'Do' i gwestiwn 20 i ateb y cwestiwn yma.

O'r rheini a oedd yn gwybod am fap diffiniol, ac wedi edrych ar fap diffiniol Gwynedd, roedd 83.6% (N=189) wedi cael ateb boddhaol wrth edrych arno.

Tabl018

	Nifer	Canran
Do	189	83.6
Naddo	37	16.4
Cyfanswm	226	100%

Graff014

3.23 Cwestiwn 22. Beth oedd y brif problem?

Gofynnwyd i'r rheini a oedd wedi ateb 'Naddo' yng nghwestiwn 21 i ateb y cwestiwn yma.

O'r rhai a oedd yn dweud eu bod ddim wedi cael ateb boddhaol ohono, roedd y sylwadau yn cynnwys ei bod yn anodd ei ddeall, ei fod ddim yn gyfoes, a bod eisiau map ar raddfa mwy.

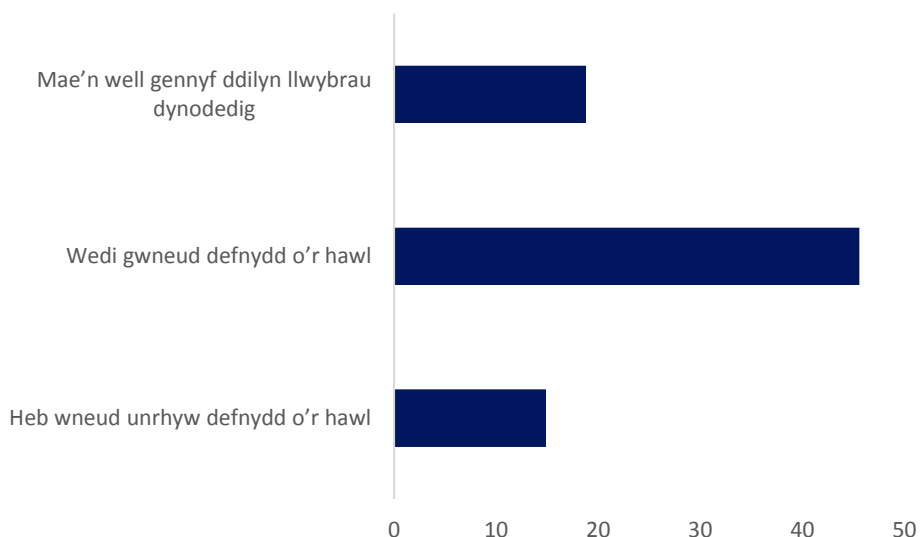
3.24 Cwestiwn 23. Mae rhannau o Wynedd wedi ei ddynodi'n dir Mynediad Agored (yn bennaf tir mynydd a'r ucheldir). Ers y dynodiad hwnnw yn 2005, ydych chi wedi'i ddefnyddio?

Gweler fod bron i hanner (45.6%, N=632) o'r ymatebwyr wedi gwneud defnydd o'r hawl tir mynediad agored. Mae bron i un o bob pump o'r ymatebwyr (18.8%, N=260) wedi dweud y bod yn well ganddynt i ddilyn llwybrau dynodedig, tra fod 14.9%, (N=206) o'r ymatebwyr wedi dweud eu bod heb wneud unrhyw defnydd o'r hawl.

Tabl019

	Nifer	Canran
Heb wneud unrhyw ddefnydd o'r hawl	206	14.9
Wedi gwneud defnydd o'r hawl	632	45.6
Mae'n well gennyf ddilyn llwybrau dynodedig	260	18.8
Dim ateb	288	20.8
Cyfanswm	1386	100%

Graff015

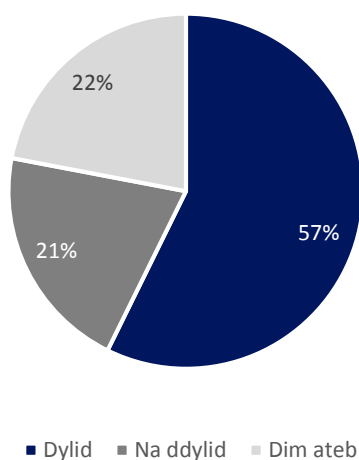
3.25 Cwestiwn 24. Dylid dynodi rhagor o dir yn Dir Mynediad Agored?

Mae y rhan fwyaf o'r ymatebwyr (57.3%, N=794) yn nod y dylid dynodi rhagor o dir mynediad agored.

Tabl020

	Nifer	Canran
Dylid	794	57.3
Na ddylid	287	20.7
Dim ateb	305	22.0
Cyfanswm	1386	100%

Graff016

3.26 Cwestiwn 25. Dros y blynyddoedd diweddar mae Cyngor Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol wedi wynebu toriadau i'w cyllidebau ar gyfer cynnal a gwella hawliau tramwy. Sut hoffech weld y ddau gorff yn blaenoriaethu adnoddau dros y blynyddoedd nesaf?

Gweler isod mai'r opsiynau fwyaf poblogaidd ar gyfer blaenoriaethu i'r dyfodol yw blaenoriaethu'r gwaith ar y map diffiniol a cheisiadau i ddiwygio'r map (21.8%, N=302) a chynnal pob llwybr sydd ar y map diffiniol fel bo'r angen a pheidio blaenoriaethu gwaith yn unol â'r drefn categoreiddio (17.5%, N=243). Y ddau opsiwn lleiaf ffafriol yw cynnal llwybrau sydd o fewn Categori 1 yn unig (24.9%, N=345) a chynnal llwybrau sydd o fewn categorïau 1 a 2 yn unig.

Tabl021

	Ranc 1	Ranc 2	Ranc 3	Ranc 4	Ranc 5	Ranc 6	Ranc 7	Ranc 8	Ranc 9	Ranc 10
Cynnal llwybrau sydd o fewn Categori 1 yn unig	29 (2.1%)	31 (2.2%)	32 (2.3%)	27 (1.9%)	40 (2.9%)	23 (1.7%)	40 (2.9%)	56 (4.0%)	95 (6.9%)	345 (24.9%)
Cynnal llwybrau sydd o fewn Categorïau 1 a 2 yn unig	59 (4.3%)	60 (4.3%)	49 (3.5%)	48 (3.5%)	52 (3.8%)	55 (4.0%)	57 (4.1%)	96 (6.9%)	276 (19.9%)	27 (1.9%)
Cynnal pob llwybr sydd ar y map diffiniol fel bo'r angen a pheidio blaenoriaethu gwaith yn unol â'r drefn categoreiddio	243 (17.5%)	162 (11.7%)	108 (7.8%)	77 (5.6%)	70 (5.1%)	59 (4.3%)	48 (3.5%)	56 (4.0%)	34 (2.5%)	22 (1.6%)
Dylid blaenoriaethu adnoddau i llwybrau sy'n cael eu hyrwyddo ac yn denu ymwelwyr i'r ardal e.e. llwybrau'r Arfordir,	78 (5.6%)	117 (8.4%)	100 (7.2%)	98 (7.1%)	76 (5.5%)	69 (5.0%)	95 (6.9%)	120 (8.7%)	37 (2.7%)	31 (2.2%)

Ilwybrau'r Wyddfa, Ilwybrau hamdden y Parc Cenedlaethol, Y Lonydd Glas a chylchdeithiau lleol										
Gwneud defnydd o lwybrau presennol i sefydlu rhagor o lwybrau cylch a theithiau hir sy'n cael eu hyrwyddo	119 (8.6%)	208 (15.0%)	128 (9.2%)	102 (7.4%)	89 (6.4%)	65 (4.7%)	61 (4.4%)	47 (3.4%)	24 (1.7%)	9 (0.6%)
Dylid rhoi blaenoriaeth i ddatrys anghydfod a phroblemau drwy gydweithio gyda pherchnogion tir a defnyddwyr	25 (1.8%)	50 (3.6%)	94 (6.8%)	92 (6.6%)	95 (6.9%)	100 (7.2%)	122 (8.8%)	91 (6.6%)	68 (4.9%)	55 (4.0%)
Dylid rhoi rhagor o adnoddau i gynghorau Cymuned a Thref neu i fudiadau gwirfoddol i'w galluogi i gynnal y rhwydwaith hawliau tramwy	85 (6.1%)	115 (8.3%)	119 (8.6%)	124 (8.9%)	93 (6.7%)	95 (6.9%)	76 (5.5%)	62 (4.5%)	35 (2.5%)	30 (2.2%)
Dylid rhoi rhagor o bwyslais ar waith gorfodaeth i	51 (3.7%)	82 (5.9%)	98 (7.1%)	96 (6.9%)	95 (6.9%)	91 (6.6%)	95 (6.9%)	71 (5.1%)	61 (4.4%)	76 (5.5%)

gynnal ac agor hawliau tramwy fydd yn arwain at gymryd camau cyfreithiol yn erbyn tirseffianwyr										
Dylid cael y map diffiniol a Gwybodaeth arall am y rhwydwaith ar wefan y Cyngor	42 (3.0%)	104 (7.5%)	134 (9.7%)	123 (8.9%)	117 (8.4%)	108 (7.8%)	75 (5.4%)	63 (4.5%)	42 (3.0%)	24 (1.7%)
Blaenoriaeth u'r gwaith ar y map diffiniol a cheisiadau i ddiwygio'r map (newid statws llwybr, cofrestru llwybrau sydd heb eu cofnodi)	302 (21.8%)	34 (2.5%)	43 (3.1%)	63 (4.5%)	76 (5.5%)	106 (7.6%)	82 (5.9%)	77 (5.6%)	58 (4.2%)	51 (3.7%)
<i>Ni fydd y canrannau yn adio i 100 gan fod hwn yn gwestiwn amlddewis</i>										

3.27 Cwestiwn 26. I gloi, os oes gennych unrhyw gwestiynau neu sylwadau ychwanegol am yr holiadur yma neu am rwydwaith hawliau tramwy a mynediad i gefn gwlad yng Ngwynedd, gallwch eu nodi isod.

Dyma'r rhai o'r prif themâu a ymddangosodd mewn ateb i'r cwestiwn uchod.

Roedd nifer fawr o'r atebion yn pwysleisio pwysigrwydd y llwybrau. Roedd ymatebwyr yn sôn am eu defnydd hwy a thrigolion lleol o'r llwybrau. Roedd nifer o'r ymatebwyr hefyd yn awyddus i ddweud bod nifer o dwristiaid yn defnyddio'r llwybrau ac yn ymweld â'r ardal yn benodol oherwydd hynny. Roedd nifer yn dweud y dylai cynnal a chadw llwybrau fod yn flaenoriaeth i Gyngor Gwynedd a ddylai mwy, nid llai cael ei wneud. Roedd nifer o ymatebwyr hefyd yn canmol llwybr neu lwybrau penodol. Roedd nifer bychan yn beirniadu llwybr neu lwybrau penodol.

Ymateb arall cyffredin i'r cwestiwn yma oedd beirniadaeth o'r holiadur. Roedd nifer wedi cael trafferth ei lenwi mewn, yn enwedig y cwestiynau ble roedd angen blaenoriaethu. Roedd eraill yn credu bod rhai cwestiynau yn rhy gaeedig ac eraill yn dweud bod angen opsiwn "ddim yn gwybod" i rai o'r cwestiynau.

Roedd nifer o ymatebwyr yn cynnig bod modd i wirfoddolwyr helpu gyda'r gwaith o gynnal a chadw llwybrau. Roedd rhai yn cynnig y byddai Cyngor Gwynedd yn gallu darparu hyfforddiant ar hyn.

Roedd nifer yn meddwl bod angen gwneud mwy i hyrwyddo rhwydwaith llwybrau Gwynedd drwy bamffledi a gwefan. Roedd nifer bychan o ymatebwyr yn cynnig bod angen Map cyflawn 'open source' o'r rhwydwaith.

Roedd beicwyr yn cynnig bod angen gwell ddarpariaeth iddynt hwy. Gyda rheini sydd ddim yn beicio yn dweud bod llwybrau beicio yn bwysig i gadw beiciau oddi ar y prif ffyrdd sydd yn gallu bod yn beryglus.

Roedd y rheini sydd yn farchog ceffyl yn dweud eu bod nhw angen gwell ddarpariaeth a llwybrau ble nad oes ceir o gwmpas.

Roedd rhai ymatebion yn dweud bod hawliau tramwy yn angenrheidiol er mwyn annog mwy o bobl i deithio mewn ffyrdd mwy cynaliadwy.

Roedd ychydig o ymatebion yn dweud bod angen cymryd camau i stopio cerbydau rhag dinistrio llwybrau.

Roedd nifer o ymatebion yn cwyno nad oedd digon o arwyddion ar y llwybrau.

Roedd ychydig o ymatebion yn dweud bod angen ffordd o wybod os yw llwybr am arwain at dir fferm, roedd hyn yn bwysig iawn i berchnogion cŵn.

Roedd rhai ymatebion yn dweud eu bod wedi cysylltu â'r Cyngor ynglŷn â llwybrau yn y gorffennol a heb gael ymateb. Roedd ymatebion eraill yn canmol y gwasanaeth mae'r Cyngor yn ei ddarparu.

Roedd rhai ymatebwyr yn awgrymu lobio Llywodraeth Cymru i gymryd rhan o'r cyfrifoldeb ariannol am gynnal y rhwydwaith.

Paratowyd yr adroddiad yma gan

Tîm Ymchwil a Dadansoddeg

Adran Cefnogaeth Gorfforaethol
Cyngor Gwynedd, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH

E-bost: ymchwil@gwynedd.llyw.cymru

Ffôn: 01286 679619

www.gwynedd.llyw.cymru/ymchwil